

Саморозвиток – основа успішної професійної кар'єри учнів ПТНЗ

Суть поняття «саморозвиток» закладена в корені цього слова: людина розвивається самостійно, без допомоги інших, тобто сама себе навчає, сама себе розвиває. Самонавчання і саморозвиток – найбільш актуальні і ефективні способи пізнання світу, в якому ми живемо. Проте, далеко не всі розуміють важливість саморозвитку особистості та його значення для змісту та мети життя і, зокрема, кар'єрного росту.

Вся історія розвитку людини – це історія саморозвитку, яка відображена у філогенезі (історичний розвиток організму) і онтогенезі (індивідуальний розвиток організму). У контексті сказаного найбільш актуальний філософсько-методологічний аспект дослідження проблеми. Ізоморфізм (збереження структури) філогенезу і онтогенезу дозволяє вичленити прообраз саморозвитку людини як особистості в її становленні і сприяє створенню взаємозв'язку теоретичного аналізу з суспільною практикою, що здійснюється освітою.

Способи організації освіти, де живильним виявився груповий спосіб навчання, привели до усереднення особистості і тим самим до втрати творчого потенціалу, можливостей її саморозвитку. У зв'язку з цим, назріває необхідність розглядати саморозвиток, на глибинному рівні, де феномен саморозвитку характеризується культурою філософського мислення, сформованістю внутрішнього плюралізму, адаптованістю до соціальних процесів з метою кар'єрного становлення.

Рушійною силою саморозвитку є формування мотивів, які стимулюють особистість до самостійних дій саморозвитку і самовдосконалення, до прояву власної унікальності, включення учнів в процес творчого пошуку нестандартних рішень, можливість демонстрації продуктів навчально-творчої діяльності. Це важливо тому, що цілеспрямована робота по виконанню творчих проектів сприяє розвитку творчої активності при дотриманні наступних педагогічних умов: сформованість позитивної мотивації учнів на творчу

діяльність, яка характеризується прагненням до творчої самореалізації; стимулюванні викладачем розвитку і саморозвитку учнів; включення учнів в активну творчу діяльність на основі співтворчості викладача і учня; формування в учнів постійної потреби в самовдосконаленні та кар'єрному зростанні; педагогічне стимулювання; цілеспрямований процес безперервної освіти; врахування вікових особливостей учнів.

Розвиток творчої активності учнів показує, що в учнів з'являється стійкий інтерес до технологічної творчості, яка сприяє розумінню структури і складу технологічного процесу в узагальненому вигляді та забезпечує перенесення засвоєних знань в найрізноманітніші ситуації, що, звичайно, стимулює саморозвиток учня і, особливо прагнення до кар'єрного росту. Також, підвищується рівень самостійності, винахідницької активності, майстерності учнів.

Тому, якщо ми хочемо бачити своїх учнів всебічно розвиненими, творчими вільними особистостями, то, вступаючи в контакт з ними, ми повинні уміти зрозуміти їх мотиви і потреби і уміло направляти хід їх розвитку і саморозвитку. Учні з цікавістю беруться за виконання найскладніших проектів і часто знаходять цікаві способи їх вирішення. Таким чином, широко використовуючи різні прийоми активізації творчої активності і застосовуючи їх в навчальному процесі, можна досягти високих результатів у навчанні і вихованні учнів, які сприятимуть їх саморозвитку і самовихованню та усвідомленому кар'єрному росту.

Саморозвиток – вільний рух особистості в культурі, неформальне спілкування з нею – а значить, це повне, різностороннє, природне самопочуття людини в ноосфері. Саморозвиток – це неформальне буття людини в знанні як самої себе, так і в інтелектуальному, культурному і знаннєвому сенсі. Самоосвіта як вид вільної освітньої діяльності – найвільніший шлях і дороговказ до прискореного саморозвитку. Такий підхід важливо розуміти як цілу систему направленою і розумного формування людиною різних сторін свого духовного «Я». Особлива цінність саморозвитку – у самостійних

пошукових роздумах, у вільному засвоєнні вільно обраної галузі знань. Це тип розкучого експериментування у сфері духовного пізнання, духовної поведінки і самоосвіти з метою усвідомленої необхідності кар'єрного росту.

Таким чином, узагальнену цінність саморозвитку для професійного (кар'єрного зростання) можна зобразити таким чином (рис.1):

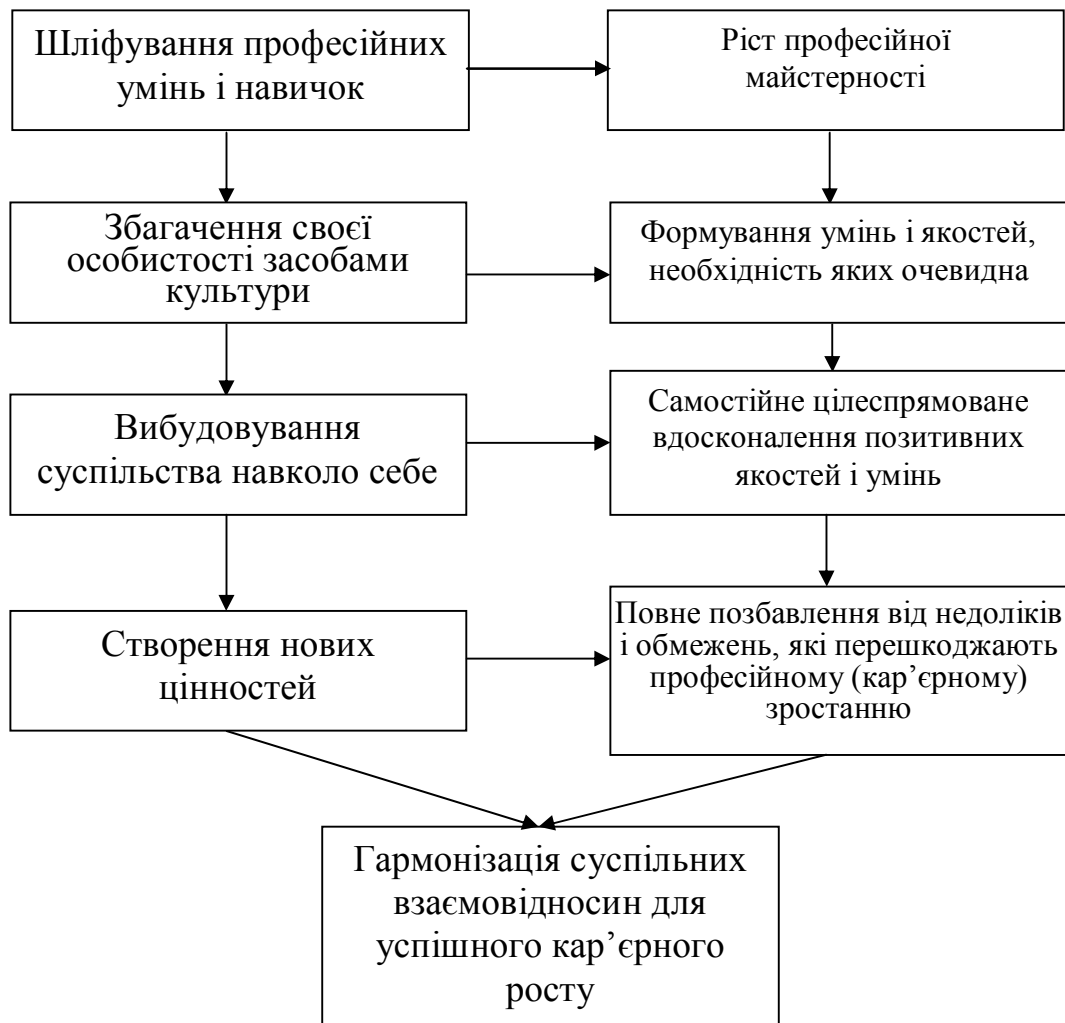

Рис. 1. Загальні етапи саморозвитку і кар'єрного зростання учня ПТНЗ

У зв'язку з цим вибудовується такий ланцюжок саморозвитку: шліфування професійних умінь і навичок – збагачення себе засобами культури – вибудовування суспільства довкола себе засобами своєї особистості – створення нових цінностей як для себе, так і для суспільства в цілому – гармонізація суспільних відносин для успішного кар'єрного росту.